

فرهنگ جامع و مصور اصطلاحات هوانوردی

(انگلیسی به فارسی)

مؤلفان:

سید صیاد هاشمی آقباش و رضا ایزدی

انتشارات فرهنگ نما

سرشناسه: هاشمی آقباش، سیدصیاد، ۱۳۳۳ -
 عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ جامع و مصور اصطلاحات هوانوردی / مولفان سیدصیاد هاشمی آقباش، رضا ایزدی؛ ویراستاری ادبی و آوانگاری فائزه صادقی؛
 [به سفارش] صنایع هوابیمایی ایران (صها).
 مشخصات نشر: تهران: فرهنگ نما، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۷۴۵ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)؛ (رنگی)؛ ۲۹×۲۲ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۱۶-۲۸-۸
 وضعیت فهرست نویسی: قیفا
 موضوع: هوانوردی — واژه‌نامه‌ها — انگلیسی
 موضوع: English — Dictionaries — Aeronautics
 موضوع: زبان انگلیسی — واژه‌نامه‌ها — فارسی
 موضوع: Persian — Dictionaries — English language
 موضوع: واژه‌نامه‌های مصور فارسی
 موضوع: Picture dictionaries, Persian
 شناسه افزوده: ایزدی، رضا، ۱۳۳۳ -
 شناسه افزوده: صنایع هوابیمایی ایران
 ردی کن: ۱۳۹۷، ۴۴۲۴۰۹/۵۸۰ TL
 رده بنده: ۶۳۹/۱۳۳۲۰۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۵

انتشار: فرهنگ نما

فرهنگ جامع و مصور اصطلاحات هوانوردی

مؤلفان: سید صیاد هاشمی آقباش - رضا ایزدی

مدیر پروژه و ناظر چاپ: خلبان سید حسین هاشمی

ناظرین کیفی: مهندس مهدی جهانبخش جاوید - مهندس شهریار دهقانی

ویراستاری ادبی و آوانگاری: فائزه صادقی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۲۱۶-۲۸-۸

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۷

قیمت: ۱۹۵۰۰۰ تومان

صفحه‌آرایی و گرافیک: کیمیا ادريسی

لیتوگرافی و چاپ: هدف نوین

(إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ)

«به یقین در آفرینش آسمان‌ها و زمین، و آمد و شد شب و روز، نشانه‌های (روشنی) برای خردمندان است»

سوره آل عمران آیه ۱۹۰

پیش‌گفتار

صنایع هوایی و هوانوردی، صناعی پیچیده و دارای فناوری‌های نوینی است که نه تنها در بخش اصلی هوایی و هوانوردی دارای گستردگی اعجاب‌انگیزی می‌باشد، بلکه از علوم و فناوری‌های سرریز شده از آن، صدها صنعت دیگر نیز بهره‌مند می‌شوند. بر این اساس و با توجه به این که شرکت صنایع هواپیمایی ایران (صها) با بیش از ۵۰ سال تجربه تعمیر و نگهداری انواع مختلف سازه‌ها، موتورها و متعلقات هواگردها، قوی‌ترین و پیشرفته‌ترین شرکت تعمیراتی و بازسازی هواگرد در منطقه می‌باشد، ضرورت به کارگیری و استفاده از این سرمایه ملی و نیز با در نظر گرفتن نیاز کشور به فرهنگ و آگاهی که در خور پیچیدگی و گستردگی این علم و فناوری باشد، بر آن شدیم تا با همکاری تعدادی از استادان، صاحب‌نظران، اندیشمندان، خلبانان، مهندسان پرواز و متخصصان صنایع هوایی که در این حوزه دارای توان و تجربه‌اند، فرهنگ حاضر را به رشته تحریر درآوریم.

بر این پایه، در سال ۱۳۸۰، نهاد تألیف و تدوین فرهنگی غنی و توصیفی با استفاده از منابع داخلی و خارجی و تجربه صنایع داخلی به‌ویژه شرکت صها، تحت عنوان «ف. د. جامع و مصور اصطلاحات هوانوردی» (Comprehensive And Illustrated Dictionary of Aeronautical Terms) به شرکت (صها) تقدیم گردید. با استقبال یت‌های مدیرعامل محترم و فرهنگ‌دوست شرکت صها، امیر سرتیپ خلبان دکتر رضا ایزدی که خود یکی از دو مؤلف این فرهنگ می‌باشد، پس از ۲۰ مراحل قانونی و سازمانی از جمله تأیید کمیته‌های نشر شرکت صها و سازمان صنایع هوایی، کار تألیف و تدوین این فرهنگ کلید خورد. به این دلیل که آن نزدیک به ۷ سال به طول انجامید. در وهله نخست، تمامی مدخل‌ها از کتاب‌ها و منابع مرجع انتخاب گردیده و از نظر حوزه تخصصی، به ۱۰۰۰ سبدهای ۱۰۰۰۰ چگون پرواز، هوافضا، برق و الکترونیک (رادار و مخابرات)، مکانیک، مواد، هواشناسی هوایی و سازه هوایی جداسازی شدند تا با دعوت از متخصصان این حوزه به کار ترجمه، تدوین، ویرایش فنی، ویرایش ادبی و معادل‌گذاری پرداخته شود. سپس کار شناسایی و دعوت از متخصصان و صاحب‌نظران این حوزه برای تصمص صورت پذیرفت. به جرأت می‌توان ادعان داشت که برای تک‌تک مدخل‌های فرهنگ حاضر که توصیفی می‌باشند، بررسی، تحقیق، مطالعه متنوع و گسترده‌ای صورت گرفته که همین امر، سنگینی کار را بیش از پیش نموده است. علاوه بر این، تعدد مترجمان که هر یک نحوه نگارش خاص خود داشتند، لزوم انجام یکسان‌سازی، روان‌سازی و یکپارچگی متن را بیش از هر ضرورت دیگری نمایان می‌ساخت و بر سختی کار می‌افزود. بر نهادهای و لغات افزوده شده در حد توان و امکان، یکپارچه شده و مقابله گسترده‌ای برای متناظر نمودن واژه‌ها و اصطلاحات صورت پذیرفت تا معادل‌های ۱۰۰۰۰، فرهنگستان زبان و ادب فارسی به‌درستی استفاده شده باشند. از آن‌جا که این فرهنگ شاید نخستین اثر از این دست در کشور عزیزمان ایران باشد، صورت کاملاً توصیفی و تصویری (رنگی)، همت به جمع‌آوری تجربیات مهندسان و فن‌ورزان ایرانی در گرایش‌های متنوع علوم و فنون هوایی و هوافضا، از جمله شرکت معظم صها نموده و با سرلوحه قراردادن واژه‌ها، ترکیبات و اصطلاحات مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی و به کارگیری معادل‌های نو ساخته، بر ساخته و نوگزیده، به انتشار و گسترش زبان فارسی همت گمارده است، بی‌گمان خالی از اشکال و ایراد نخواهد بود و امیدواریم با اثرات مثبت پیشنهادات و انتقادات ارزشمند اندیشمندان و صاحب‌نظران در ویراستاری بعدی، به درجه بالاتری از عمق و کیفیت برسد.

اعتقاد راسخ داریم که زبان فارسی معیار، توان، استعداد و انعطاف لازم را برای تبدیل شدن به زبان علم داراست و تنها با همت و پشتیبانی مسئولان، صاحبان اندیشه و فن و صد البته رسانه‌های دیداری، شنیداری و چاپی (کاغذی و رقمی)، می‌توان معادل‌هایی مناسب و کاربردی برای واژگان و ترکیبات بیگانه ساخت و آنها را با حمایت بخش‌های گوناگون رواج داد؛ کمالین که چنین اتفاقی پیش از این برای برابرهای مصوب فرهنگستان رخ داده است. برای مثال، واژه‌هایی مانند «هواپیما»، «بالگرد»، «هواناو»، «رایانه»، «دورنگار» و «زمایش» از جمله همین مصوبات هستند که به اعتقاد هر گویشور فارسی‌زبانی خوش‌نشسته و کاربردی شده‌اند.

در پایان، چنانچه سهواً خطایی در متن مشاهده می‌فرمایید، از حضورتان تقاضای کنیم ضمن ارائه بازخورد، چنین مواردی را به آگاهی مؤلفان برسانید که شکی نیست احتمال بروز سهو و اشتباه، به دلیل گستردگی، تنوع، تخصصی بودن و محدودیت‌های فعلی زبان فارسی برای خوش‌نشینی معادل‌ها در این کار که نخستین اثر در نوع خود به‌شمار می‌رود بسیار سهل و ممتنع خواهد بود.

سید صیاد هاشمی آقباش